

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 4421
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

04 ARALIK 2008
.../11/2008

7/5277
7/5278
7/5279
7/5280
7/5281
7/5282

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27.10.2008 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-9042 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Yılmaz TANKUT'a ait 7/5277, Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE'ye ait 7/5278, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/5279, İstanbul Milletvekili Hasan MACİT'e ait 7/5280, Bartın Milletvekili Muhammet Rıza YALÇINKAYA'ya ait 7/5281, Giresun Milletvekili Murat ÖZKAN'a ait 7/5282 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1) Görüş 7/5277 (1 sayfa)
- 2) Görüş 7/5278 (2 sayfa)
- 3) Görüş 7/5279 (1 sayfa)
- 4) Görüş 7/5280 (2 sayfa)
- 5) Görüş 7/5281 (1 sayfa)
- 6) Görüş 7/5282 (1 sayfa)

YAZILI SÖRÜ ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Hasan MACİT
İstanbul Milletvekili
:7/5280

Esas No

Özellikle son yıllarda ülkemiz, ham yağ ve yağlı tohumlarda adeta dışa bağımlı hale gelmiştir. Her yıl milyarlarca dolar ödeyerek ithalat yapmaktayız. Birçok yöremizde halkımız yağ gereksinimini haşhaştan sağlamaktadır. Bilindiği üzere haşhaş bitkisi sadece yağ üretiminde değil ilaç sanayisinde ve çeşitli çerezliklerde de kullanılmaktadır. Haşhaş, üretiminin yapıldığı yörelerde ayrı ve kendine özgü bir kültür de yaratmıştır. Dış güçlerin istemiyle 1971 yılında ekim ve üretimi yasaklanan haşhaş, Sayın Bülent ECEVİT'in Başbakan olduğu 1974/75 üretim yılından itibaren tekrar ekim ve üretimine başlanmıştır. Bu nedenle haşhaş, ülkemiz için adeta bağımsızlık sembolü haline de gelmiştir. Haşhaş yani afyon üretiminde haşhaş tohumunda yaşanan sorunlara bağlı olarak gerileme olduğunu üreticiler beyan etmektedirler. Haşhaş, TMO Bölge faaliyet alanı içerisinde kalan Afyon, Burdur, Eskişehir, Isparta Kütahya ve Uşak illeri yanında dokuz ilde daha izin belgesi karşılığında çizim yapılmaksızın Bölge Müdürlüğü teknik elemanlarının kontrolünde ekimine müsaade edilmektedir. Bu bağlamda:

SORU 1- 2002-2008 yılları arasında ve yıllar itibarı ile haşhaş ekimi yapan il ve ilçelerimizde, haşhaş ekim alanı ve haşhaş üretimi ne kadardır?

CEVAP 1- Ülkemizde haşhaş ekimi 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle ilgili Kanun ve Yönetmeliği çerçevesinde lisansa tabii, kontrollü ve çizilmemiş haşhaş kapsülü üretimi şeklinde yapılmaktadır. Ülkemizde haşhaş ekimi yapılacak il ve ilçeler her yıl Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlar Kurulunca haşhaş ekimine müsaade edilen yerlerde Bakanlığımızca yapılan planlama çerçevesinde Birleşmiş Milletler Teşkilatınca ülkemize verilen 700 Bin Dekarlık limit dahilinde 13 ilde yaklaşık 100 Bin civarında üreticiye haşhaş ekim izni verilmektedir.

Birleşmiş Milletler Teşkilatınca ülkemize verilen 700 Bin Dekar haşhaş ekim limiti, ekiliş ve üretim potansiyelleri dikkate alınarak ilçe bazında dağıtılmaktadır.

SORU 2- Çiftçilerin ektiği haşhaş tohumu nasıl temin edilmektedir? Tohum ıslah ve üretimi yapılacak yer, iklim, coğrafi özellikleri ve toprak analizleri yapılarak mı tespit edilmektedir? Yer tespitine bir önceki TMO Afyon Bölge Müdürü etkili olmuş mudur? Tohumluk üretilen yer, söz konusu Bölge Müdürünün köyü müdür?

CEVAP 2- Ülkemizde üreticilerin elinde bulunan geleneksel haşhaş tohumlarından üretilen haşhaş kapsüllerinin morfin oranı % 0,4 civarında bulunmaktadır. Ancak, dünyada önemli yasal haşhaş üreticisi ülkelerden olan Avustralya, Fransa ve İspanya gibi ülkelerde üretilen haşhaş kapsüllerinin morfin oranı ise % 1-2,5 civarında seyretmektedir.

Bu itibarla haşhaş tarımında verimliliğin, karlılığın ve rekabet gücümüzün artırılması amacıyla 1983 yılından bu yana Bakanlığımızın İlgili Genel Müdürlüğü bünyesinde ve Tarımsal Araştırma Kuruluşları, Üniversiteler ile yapılan ortak projeler dahilinde haşhaş tohumu ıslah çalışmaları sürdürülmekte olup, ıslah çalışmaları sonucunda geliştirilen % 0,8 ve üzerinde morfin ihtiva eden tescilli ve üretim izni bulunan çeşitler geniş alanlarda sözleşmeli üreticiler vasıtasıyla çoğaltılarak 2002 yılından itibaren çiftçimize dağıtılmaktadır.

Üreticilere dağıtılan tohumluklar Bakanlığımızca sertifikalandırılan tohumluklardır.

Tohumluk safiyetinin korunması amacıyla, tohumluk üretim sahalarının seçiminde; iklim, toprak yapısı ile üreticilerin istek ve bilgi birikimleri, modern tarım tekniklerini uygulama imkanları, tohumluk mevzuatı çerçevesinde izolasyon mesafesi açısından uygunluğu ve

Tohumluk üretimi yapılacak alanlar, haşhaş ekimine müsaade edilen yörelerdeki TMO taşra Şube Müdürlüklerince yapılan araştırmalar neticesinde belirlenmekte olup Afyon Alkaloidleri Fabrikası İşletme Müdürlüğünün konuyla ilgili teknik personellerine incelettirilerek, verilecek olumlu görüşe göre bu yerlerde tohumluk amaçlı haşhaş ekimi uygun görülmektedir.

TMO Teşkilat yapısında Bölge Müdürlüğü bulunmamakta olup, bir önceki şube müdürünün köyü halen tohumluk üretimi yapılan yöre içerisinde yer almamaktadır.

2008/2009 üretim yılında haşhaş üreticilerinin tohumluk ihtiyaçlarını teminen Ankara ilinin Polatlı ilçesi Beşköprü, Yenice, Gümüşyaka, Kocahacılı, Kabak köyünde, Konya ilinin Çeltik ilçesi Merkezinde, Manisa İli Ahmetli İlçesine bağlı Dibekdere ve Kestelli köylerinde toplam 13,8 Bin dekar alanda sözleşmeli üreticiler vasıtasıyla sertifikalı tohumluk üretimi yaptırılması uygun görülmüştür.

SORU 3- Yukarıda değinilen, bir önceki TMO Afyon Bölge Müdürü'nün ataması yapılırken, atama kriterlerine uyulmuş mudur? Uyulmuşsa niçin görevden alınmıştır? Değinilen şahıs tekrar göreve iade edilecek midir?

CEVAP 3- Söz konusu personel daha önce Şube Müdürü ve Bölge Müdür yardımcısı olarak görev yapmıştır. İlgili personel 09/09/2008 tarihinde hizmet gereği Akçakoca Şube Müdürlüğüne aynı ünvanla nakil olmuştur. Halen bu işyerinde görevine devam etmektedir.